

نشست علمی (۱۱)

مبانی علمی وحدت و تقریب مذاهب اسلامی

حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمد حسن زمانی

به کوشش معاونت پژوهش (علیرضا بهرامی)

مرداد ماه ۱۳۹۴

- سرشناسه: زمانی، محمدحسن، ۱۳۳۷ -
- عنوان و نام پدیدآورنده: مبانی علمی وحدت و تقریب مذاهب اسلامی / محمدحسن زمانی.
- مشخصات نشر: قم: انتشارات برگ فردوس، ۱۳۹۴.
- شابک: ۷ - ۱۹ - ۶۳۷۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸
- موضوع: وحدت اسلامی، شیعه و اهل سنت، اسلام و ادیان دیگر.
- موضوع: وهابیت - دفاعیه‌ها و ردیه‌ها.
- موضوع: سلفیه - دفاعیه‌ها و ردیه‌ها.
- رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۴ م۸ ز ۵ / ۲۳۵ BP
- رده‌بندی دیوبندی: ۴۸۲ / ۲۹۷

سلسله نشست‌های علمی / ۱۱

مبانی علمی وحدت و تقریب مذاهب اسلامی حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر محمدحسن زمانی

- به کوشش: معاونت پژوهش (علیرضا بهرامی)
- انتشارات: برگ فردوس
- نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۴
- شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه
- چاپ: یاران
- لیتوگرافی: مهران
- قیمت: ۲۰۰۰ تومان
- مرکز پخش: قم، میدان معلم، مرکز فقهی ائمه اطهار (ع)
- تلفن: ۳۷۸۳۲۳۰۳ و ۳۷۷۴۹۴۹۴

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۱۱	مقدمه اول: تنوع مخاطبان
۱۳	مقدمه دوم: حاکمیت قانون الهی
۱۹	برداشت های گوناگون از وحدت و تقریب
۲۳	تعریف صحیح وحدت
۲۴	مبانی وحدت اسلامی

مقدمه

جهان پس از یک دوره طولانی از پشت سر گذراندن تجربه سکولاریزم یا آرمان و کمال مطلوب قرار دادن آن از نیمه‌ی دوم قرن بیستم شاهد گونه‌های مختلف از بازگشت به دین و احیای آن بوده است. این بازگشت گرچه در ابتدا در قالب احیاگرایانه، اصلاح گرایانه و بنیادگرایانه در مناطقی همچون شبه قاره و شمال آفریقا ظهور یافت، اما ظهور جریان های تکفیری جهادی در دهه اخیر ضرورت بازخوانی و بازشناسی این جریان و تحولات ایجاد شده در مرزبندی میان مسلمین را امری مسلم کرده است.

گرچه برخی تمدن‌شناسان غربی بر این باورند که فرآیند مدرنیزاسیون اقتصادی و تغییرات ژرف اجتماعی

در جهان مردم را از هویت‌های درازمدت بومی جدا ساخته و با بحران جدی هویت روبرو کرده، اما به نظر می‌رسد این جریان در میان مسلمانان با فهم و تفسیر نص و پایبندی به آن، بدون مراعات موازین علمی و اجتماعی گره خورده است. عنصر مهمی که خطای بزرگ تکفیر و پیامدهای آن را به دنبال داشته و از قرآن و روایات به عنوان نصوص مرجع و مادر برداشت‌های نادرستی نموده است.

مرکز تخصصی ائمه اطهار علیهم‌السلام از سال ۱۳۹۱ شمسی، سلسله نشست‌های علمی خود در نقد سلفیه را با سه هدف اصلی برگزار نموده است. این اهداف عبارتند از:

۱. هدف تبلیغی - اطلاع‌رسانی

۲. هدف علمی - آموزشی

۳. هدف پژوهشی - نظریه‌پردازی

مخاطبان این سلسله نشست‌ها علاوه بر اساتید و دانش پژوهان مرکز از طلاب و دانشجویان علاقه‌مند به مباحث مقارن و مبلغان مناطق محروم کشور (که اغلب هم‌زیستی میان شیعه و سنی در آن وجود دارد) تشکیل می‌شوند. در سطح مقدماتی آشنایی مبلغان با مباحث مطرح شده مدنظر است. در سطح میانی دانش‌افزایی دانش‌پژوهان و

طلاب با مباحث روز و تبار شناسی و جریان شناسی مسائل سلفیه و جدیدترین مباحث مطرح در موضوعات نشست مطلوب است. در سطح سوم پرسش‌های پیش رو و زمینه‌های پژوهش‌های جدید در سطح تخصصی و مناسب برای گروه‌های پژوهشی مرکز در نظر گرفته شده است.

به فضل پروردگار تاکنون پانزده نشست از این سلسله نشست‌ها با حضور اساتید، طلاب، پژوهشگران و دانشجویان برگزار شده و مجموعه پیش رو دومین دوره انتشار این نشست‌ها به شمار می‌رود. در مجموعه نخست چهار نشست با عناوین «مفهوم‌شناسی سلفیه»، «تاریخ تفکر سلفی‌گری»، «جریان‌شناسی سلفیه معاصر» و «جریان‌شناسی وهابیت» انتشار یافت. در این دوره شش نشست دیگر با عناوین «توحید و شرک»، «مبانی فقهی تکفیر»، «اسلام و پدیده تکفیر»، «جایگاه قرآن و روایات در اندیشه سلفیه»، «مبانی رجال و حدیث نزد سلفیه» و «مبانی علمی وحدت و تقریب مذاهب اسلامی» تقدیم اندیشمندان، فضلاء و فرهیختگان جامعه می‌شود.

لازم است از رهنمودهای ارزشمند حضرت آیت‌الله محمدجواد فاضل لنکرانی (مدظله العالی) رئیس هیأت امنای

مرکز جهانی فقه ائمه اطهار علیهم السلام نسبت به مجموعه فعالیت های مرکز تخصصی ائمه اطهار به ویژه در برگزاری نشست های علمی تشکر نمایم. نیز حمایت های بی دریغ حجت الاسلام و المسلمین دکتر حسین حبیبی تبار مدیر محترم مرکز تخصصی ائمه اطهار راهگشای به ثمر نشستن این تلاش علمی بوده است.

انتقادات و پیشنهادات اساتید، فضلاء و دانش پژوهان گرامی موجب امتنان خواهد بود.

علی رضا بهرامی

معاون پژوهش مرکز تخصصی ائمه اطهار علیهم السلام

